

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий морський гуманітарний інститут
Кафедра «Філологія»

СИЛАБУС
навчальної дисципліни «Методика викладання іноземних мов у ВНЗ»

Освітній рівень	<i>Другий (магістерський) рівень</i>	
Програма навчання	<i>Освітньо-професійна</i>	
Галузь знань	03	«Гуманітарні науки»
Спеціальність	035	«Філологія»
Освітня програма	<i>«Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)»</i>	
Цикл дисципліни	<i>Професійна</i>	
Курс та семестр	<i>1 курс, 2 семестр</i>	
Обсяг дисципліни	<i>3 кредити ECTS / 90 академічних годин</i>	
Види аудиторних занять	<i>Лекції, практичні заняття.</i>	
Індивідуальні та (або) групові завдання	-	
Форми контролю	<i>Залік</i>	

Викладач:

*Москалюк Олена Вікторівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
moskalyukev@gmail.com*

Метою навчальної дисципліни «Методика викладання іноземних мов у ВНЗ» є розкриття сучасних наукових концепцій, понять, методів і технологій сучасної іншомовної освіти, оволодіння здобувачами вищої освіти цілями, змістом, методами і засобами освітньої діяльності, а також способам навчання і виховання засобами іноземних мов у вищих навчальних закладах усіх типів.

Окрім того, вивчення дисципліни полягає у формуванні здобувачів вищої освіти здатностей усвідомлено оперувати методичними принципами та категоріями в практичній фаховій діяльності навчання іншомовного спілкування, організовувати навчальну діяльність студентів, керувати та оцінювати її результати, реалізовувати комунікативний, особистісно-діяльнісний та компетентнісний підходи у навчанні іноземних мов та перекладу, а також здійснювати активний самостійний пошук науково-методичної літератури для її обробки і використання в викладацькій діяльності у різних комунікативних ситуаціях.

Програмні результати навчання:

ПРН-1. Оцінювати власну навчальну та професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН-2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземними мовами.

ПРН-3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН-13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН-14. Створювати, аналізувати й редагувати, а також перекладати тексти різних функціональних стилів та жанрів.

Очікувані результати навчання дисципліни:**Здобувач вищої освіти знає:**

- основні принципи освіти та державний стандарт з іноземної мови;
- сучасні вимоги до кваліфікації вчителя іноземної мови;
- методи, технології та стратегії навчання іноземних мов в вищій школі;
- сучасні тенденції в навчанні іноземних мов у нашій країні та за кордоном;
- правила політкоректності та академічної доброчесності.

Здобувач вищої освіти вміє:

- організувати теоретичне дослідження у галузі методики;
- розкривати сутність складових частин і засобів сучасної методики як науки;
- використовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань;
- володіти професійно-методичними вміннями, необхідними для навчання іноземних мов;
- дотримуватись правил політкоректності та академічної доброчесності.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем, змістовних блоків та модулів	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійні
1	2	3	4	5	6
1	Тема 1. Загальні питання методики навчання іноземних мов у вищій школі. Основні принципи освіти і зміни у навчанні іноземних мов. Державний освітній стандарт з іноземної мови. ІМ як складова освітньої галузі «Філологія». Зв'язок методики з іншими науками. Дидактичні та методичні принципи навчання іноземних мов. Загальні та технічні засоби навчання. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти.	2	2		8
2	Тема 2. Сучасні підходи до навчання іноземної мови. Підхід як загальна вихідна концептуальна позиція,	2	2		8

	вирішальна у розгляді і визначенні інших положень; стратегія навчання. Комунікативний підхід у навчанні ІМ. Культурологічний, компетентністний, контекстний підходи до навчання іноземної мови. Переваги та недоліки зазначених підходів.				
3	Тема 3. Навчання іншомовного спілкування. Навчання аудіювання. Психофізіологічні механізми аудіювання. Труднощі аудіювання. Етапи навчання аудіювання. Система вправ для навчання аудіювання. Навчання читання як виду мовленнєвої діяльності. Суть читання та його психофізіологічні механізми. Характер текстів для читання. Навчання письма. Письмо і писемне мовлення. Академічне письмо. Етапи навчання писемного мовлення. Письмо як засіб навчання та контролю.	4	2		10
4	Тема 4. Навчання іншомовного мовлення. Навчання говоріння. Психофізіологічні механізми говоріння. Особливості навчання діалогічного мовлення. Типи діалогів. Ініціативне мовлення. Навчання монологічного мовлення. Мовні особливості та етапи навчання монологічного мовлення. Вживання розмовних формул, кліше, зв'язок у мовленні. Система вправ для навчання монологічного мовлення. Креативність у навчанні мовлення.	2	2		8
5	Тема 5. Організація та забезпечення процесу навчання іноземної мови. Особливості навчання іноземної мови в навчальних закладах різного типу. Планування навчального процесу з іноземної мови. Вимоги до заняття з іноземної мови. Іноземна мова як мета і засіб навчання.	2	2		8

	Підручники та навчальні посібники з іноземної мови. Автентичні засоби навчання.				
6	Тема 6. Типи і структура практичних занять з іноземної мови. Критерії класифікації занять іноземної мови. Аналіз практичного заняття з іноземної мови. Схема загального та поглибленого аналізу заняття іноземної мови. Індивідуалізація процесу навчання іноземної мови. Інтенсивне навчання іноземної мови. Контроль у навчанні іноземної мови. Визначення та оцінювання рівня сформованості іншомовних мовленнєвих навичок і вмінь. Функція зворотного зв'язку; оціночна, навчальна, розвиваюча функції. Види та форми контролю. Об'єкти контролю. Тестовий контроль.	2	2		8
7	Тема 7. Сучасні вимоги до кваліфікації викладача іноземної мови. Компетенція викладача з позицій Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Готовність до навчання міжкультурного іншомовного спілкування: мовленнєва та мовна компетенції; соціокультурна та соціолінгвістична компетенція; дискурсивна та стратегічна компетенції. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.	2	2		10
Всього		16	14		60

КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль навчальних досягнень здобувачів освіти за дисципліною забезпечується за допомогою поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль успішності – це систематична перевірка знань студентів, що проводиться викладачем на практичних заняттях.

Підсумковий контроль успішності проводиться у формі заліку.

Порядок проведення контролю успішності та оцінювання результатів навчання встановлено Положенням про організацію освітнього процесу в ОНМУ.

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів спеціальності 035 «Філологія» ОНМУ, другий (магістерський) рівень, ОП «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)»» однакова для всіх дисциплін і має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
1	Передбачений підсумковий контроль – диференційований залік	Аудиторна та самостійна навчальна робота	50
		Залікова контрольна робота	50

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ЗАСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Основні принципи освіти і зміни у навчанні іноземних мов.
2. Державний освітній стандарт з іноземної мови. ІМ як складова освітньої галузі «Філологія».
3. Зв'язок методики з іншими науками.
4. Дидактичні та методичні принципи навчання іноземних мов.
5. Загальні та технічні засоби навчання.
6. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти.
7. Підхід як загальна вихідна концептуальна позиція, вирішальна у розгляді і визначенні інших положень; стратегія навчання.
8. Комунікативний підхід у навчанні ІМ.
9. Культурологічний, компетентністний, контекстний підходи до навчання іноземної мови. Переваги та недоліки зазначених підходів.
10. Навчання аудіювання.
11. Психофізіологічні механізми аудіювання.
12. Труднощі аудіювання.
13. Етапи навчання аудіювання.
14. Система вправ для навчання аудіювання.
15. Навчання читання як виду мовленнєвої діяльності.
16. Суть читання та його психофізіологічні механізми.
17. Характер текстів для читання.
18. Навчання письма.
19. Письмо і писемне мовлення. Академічне письмо.
20. Етапи навчання писемного мовлення.
21. Письмо як засіб навчання та контролю.
22. Навчання говоріння.
23. Психофізіологічні механізми говоріння.
24. Особливості навчання діалогічного мовлення.
25. Типи діалогів. Ініціативне мовлення.
26. Навчання монологічного мовлення.
27. Мовні особливості та етапи навчання монологічного мовлення.
28. Вживання розмовних формул, кліше, зв'язок у мовленні.
29. Система вправ для навчання монологічного мовлення.
30. Креативність у навчанні мовлення.
31. Особливості навчання іноземної мови в навчальних закладах різного типу. Планування навчального процесу з іноземної мови.
32. Вимоги до заняття з іноземної мови. Іноземна мова як мета і засіб навчання.
33. Підручники та навчальні посібники з іноземної мови.
34. Автентичні засоби навчання.

35. Критерії класифікації занять іноземної мови.
36. Аналіз практичного заняття з іноземної мови. Схема загального та поглибленого аналізу заняття іноземної мови.
37. Індивідуалізація процесу навчання іноземної мови.
38. Інтенсивне навчання іноземної мови.
39. Контроль у навчанні іноземної мови.
40. Визначення та оцінювання рівня сформованості іншомовних мовленнєвих навичок і вмінь.
41. Види та форми контролю.
42. Об'єкти контролю. Тестовий контроль.
43. Компетенція викладача з позицій Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.
44. Готовність до навчання міжкультурного іншомовного спілкування: мовленнєва та мовна компетенції; соціокультурна та соціолінгвістична компетенція; дискурсивна та стратегічна компетенції.
45. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. К.: Ленвіст, 2003.
2. Москалюк О.В. Конспект лекцій з дисципліни «Методика викладання іноземних мов у ВНЗ» для здобувачів 1 року навчання, другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 035 «Філологія». Одеса: ОНМУ, 2022. 48 с.
3. Москалюк О.В. Методичні вказівки з дисципліни «Методика викладання іноземних мов у ВНЗ» для здобувачів 1 року навчання, другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 035 «Філологія». Одеса: ОНМУ, 2022. 57 с.
4. Тарнопольський О.Б., Кабанова М.Р. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі: підручник. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля., 2019. 256 с.
5. Peter Watkins. Learning to Teach English. Delta Publishing. 2012. 144 p.

Допоміжна

6. Козлова Г. М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2014. 200 с.
7. Методика навчання іноземних мов : Підруч. для студ. вузів С.Ю. Ніколаєва, О.Б. Бігич, Н.О. Бражник, С.В. Гапонова, Г.А. Гринюк, Т.І. Олійник, К.І. Онищенко, О.П. Петрашук, Л.А. Сажко; ред.: К.І. Онищенко. К.: Ленвіт, 2002. 319 с.
8. Curriculum for English Language Development in Universities and Institutes. K: The British Council, 2001.
9. Ken Sheppard and Fredricka L. Stoller. Project Work Integrated into ESP classes. Forum, October, 2002.
10. Krashen Stephen. Principles and Practice in Second Language Aquisition. 2004. 209 p.
11. Morska L. Theory and Practice of English Teaching Methodology. Ternopil, 2003. Бібліотека ПНУ.
12. Nunan D. Language Teaching Methodology: A Textbook for Teachers. Prentice-Hall International. English Language Teaching, 2012.

Інтернет ресурси

13. English Online. URL: <http://www.eclecticenglish.com/index.html>
14. European Language Portfolio: Principles and Guidelines. URL: <http://www.coe.int/portfolio>
15. Partin L.R. The Classroom Teacher's Survival Book: Practical Strategies, Management, Techniques and Reproducibles for New and Experienced Teachers. San-Francisco

: Jossey-Bass, 2009. URL: <https://www.amazon.com/Classroom-Teachers-Survival-Guide-Reproducibles/dp/0470453648>.

16. Watcyn-Jones P. Fun Class Activities: Games and Activities for Teachers. Harlow: Pearson Education Limited, 2012. URL: <https://www.twirpx.com/file/278189>

17. Watcyn-Jones P. Vocabulary Games and Activities. Harlow: Pearson Education Limited. URL: <https://www.twirpx.com/file/239768/>